

ДОСЛІДЖЕННЯ САНІТАРНОГО СТАНУ СОСНОВИХ КУЛЬТУР ФІЛІЇ «ГУТЯНСЬКЕ ЛГ» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»

Ушакова Г.В., гр. 205-23м-03

Науковий керівник – ст. викладач **А.В. Гармаш**
Державний біотехнологічний університет

Сосна звичайна, одна з найпоширеніших порід в лісовому господарстві України, в останні роки вона часто піддається негативному впливу несприятливих чинників навколишнього середовища. Погіршення санітарного стану може призвести до масового усихання дерев, поширення шкідників, втрат деревини та порушення екосистемної стабільності, особливо цьому сприяє наявність уражених або ослаблених дерев.

В межах філії «Гутянське лісове господарство» були закладені пробні площі для оцінки санітарного стану та були проаналізовані проєктні дані ведення лісового господарства. В результаті чого було з'ясовано, що 7203,2 га були уражені шкідниками та хворобами, в тому числі травневим хрущем, кореневою та сосною губкою, 195,1 га визначені як всихаючі, що пов'язано зі змінами гідрологічного режиму, підвищенням температури і зниженням рівня обґрунтованих вод, що призвело до ослаблення насаджень і зробило їх більш вразливими до хвороб і шкідників лісу. Було виявлено 77,02 тис. м³ сухостійного та пошкодженого лісу, що в тому числі спричинено збільшенням відпаду в стиглих та перестійних насадженнях, оскільки відбувається їх накопичення. Таким чином, в суцільні санітарні рубки було відведено близько 30 га соснових насаджень та близько 450 га в вибіркові санітарні рубки. В цілому на санітарні рубки відведено найбільшу кількість площ, що становить близько 75% від щорічного обсягу рубок. В цілому було висаджено за ревізійний період 905 га сосни звичайної, що перевищило план, внаслідок чого несвоєчасно проведений догляд привів до зниження класу якості. Згідно даних по пробних площах, які були закладені в переважаючих типах лісорослинних умов, а саме вологих борах, суборах та сугрудах, лісові культури сосни звичайної переважно відносяться до 2 класу якості (40%), до 1 класу якості – 25%, до 3 класу якості – 20 % та 15 % до незадовільного. Такий відсоток відпаду пов'язаний з всиханням та пошкодженням личинками травневого хруща. Найбільше пошкоджених молодняків було в типі лісу В₂дС та віці близько 5-6 років. Високий відсоток насаджень 3 класу якості ми пов'язуємо зі зменшенням кількості доглядів або несвоєчасним їх проведенням в лісових культурах, оскільки на ділянках був високий відсоток проєктивного трав'яного покриття, він варіювався від 30 до 75%, що відповідно призвело до ослаблення та пригнічення лісових культур сосни звичайної.